

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล สำหรับการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) และการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีระเบียบวิธีวิจัยดังนี้

1. การวิจัยเอกสาร (Documentary Research)

การวิจัยเอกสารเป็นการศึกษาและวิเคราะห์องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล มีวิธีดำเนินการดังนี้

1.1 เอกสารที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยรวบรวมเอกสารเกี่ยวกับแนวคิดและเกณฑ์การประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล ตัวบ่งชี้และการพัฒนาตัวบ่งชี้ความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย เอกสาร 3 ลักษณะ คือ (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2538: 18-21)

1) เอกสารปฐมภูมิ (Primary literature) โดยศึกษาเอกสารที่นำเสนอและประสบการณ์ของผู้เขียนโดยตรง ได้แก่ บทความและผลการวิจัยในวารสารวิชาการ รายงานการวิจัยที่เป็นผลงานของบุคคล คณะบุคคลและหน่วยงานที่มีหน้าที่โดยตรง ศึกษาทั้งวิทยานิพนธ์ ทั้งในระดับปริญญาตรีบัณฑิต ปริญญาโทบัณฑิต และการค้นคว้าแบบอิสระที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้

2) เอกสารทุติยภูมิ (Secondary literature) ผู้วิจัยได้ศึกษาจาก หนังสือหรือตำรา พจนานุกรม สารานุกรม คู่มือปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

3) เอกสารอ้างอิง โดยการศึกษาจากบทความวิจัย เอกสารประกอบการประชุมทางวิชาการ บทความวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับตัวบ่งชี้ความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล

โดยมีเกณฑ์การคัดเลือกเอกสารดังนี้ (บุญธรรม กิจปริดาปริสุทธิ, 2542:33-34)

- 1) ความเกี่ยวข้อง (relevance) ข้อมูลที่คัดลอกจะต้องเกี่ยวข้องหรือตรงกับจุดมุ่งหมายในการวิจัย
- 2) ความเที่ยง (reliability) ข้อมูลที่คัดลอกจะต้องมีความเที่ยง ได้จากแหล่งที่เชื่อถือได้จริง เช่น เป็นเอกสารที่เป็นต้นฉบับจริง ๆ หรือผู้บันทึกอยู่ในเหตุการณ์นั้นจริง ๆ เป็นต้น
- 3) ความสามารถที่จะได้ข้อมูลนั้น (accessibility) ข้อมูลที่ต้องการคัดลอกนั้นสามารถไปรวบรวมมาได้หรือไม่ ถ้าได้จะคุ้มค่าแรงงานและเวลาที่เสียไปหรือไม่ รวมทั้งต้องพิจารณาด้วยว่า ข้อมูลนั้นถ้าคัดลอกมาได้แล้วจะเปิดเผยได้ในขอบเขตจำกัดเพียงใด ทั้งในด้านแหล่งที่มาและข้อมูล
- 4) ความทันสมัย (up to date) ข้อมูลที่คัดลอกนั้นเป็นข้อมูลใหม่ ทันต่อเหตุการณ์เพียงใด หรือเป็นความรู้เก่าล้าสมัยไปแล้ว

ผู้วิจัยคัดเลือกเอกสารที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยเอกสารที่เกี่ยวข้องกับความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลและกำหนดเวลาของการคัดเลือกเอกสาร เป็นเวลาย้อนหลัง 20 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2527-2547 ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3.1 แสดงรายละเอียดของเอกสารในการวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล

เอกสารปฐมภูมิ (Primary literature) ได้แก่			
ลำดับ	ชื่อเอกสาร	แหล่งที่มา/ผู้แต่ง	ปีที่พิมพ์
1	กฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2547	กระทรวงศึกษาธิการ	2547
2	ร่างหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	กระทรวงศึกษาธิการ	2546
3	รายงานผลการรับฟังความคิดเห็นเองหลักเกณฑ์วิธีการประเมินความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการศึกษา	สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	2545
4	ร่างหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	กระทรวงศึกษาธิการ	2544

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

เอกสารทุติยภูมิ (Secondary literature) ใดก็ได้			
ลำดับ	ชื่อเอกสาร	แหล่งที่มา/ผู้แต่ง	ปีที่พิมพ์
5	การสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง กลยุทธ์ในการให้ชุมชนร่วมจัดการศึกษา	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	2542
6	รายงานการวิจัยเรื่องระบบงานแผนเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	กล้า ทองขาว	2547
7	รายงานการวิจัยเรื่องบทบาทและการมีส่วนร่วมในการบริหารและจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาในประเทศที่คัดสรร	สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา	2547
8	รายงานการวิจัยเรื่อง ศักยภาพความสำเร็จของการปฏิรูปการศึกษา	กมล สุคประเสริฐ	2543
9	รูปแบบการบริหารและการจัดการศึกษาแบบกระจายอำนาจ	กมล สุคประเสริฐ	2545
10	รายงานการวิจัยประกอบร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ... เรื่อง การกระจายอำนาจการบริหารการศึกษา	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ	2541
11	รายงานการวิจัยประกอบร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ... ประเด็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับการจัดการศึกษา	พิณสุดา สิริขันธ์ และสมศักดิ์ ศิลประสิทธิ์	2541
12	รายงานการวิจัยเรื่อง ความเหมาะสมในการถ่ายโอนสถานศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : บทสะท้อนจากกลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	2545
13	รายงานการวิจัยเรื่อง ความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการบริหารการศึกษา	ประจวบ ศรีประสาธน์	2543
14	รายงานผลการศึกษาโครงการศึกษารูปแบบและแนวทางการส่งเสริมความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบล.	อรพินท์ สพโชคชัย และคณะ	2540
15	วารสารศูนย์บริการวิชาการ "การศึกษากับการมีส่วนร่วมของ อบค"	เรณู คุปต์ชัย	2545
16	รายงานการวิจัยเรื่อง การศึกษาการเตรียมความพร้อม ปัญหาและความต้องการสำหรับจัดการศึกษาระดับท้องถิ่นตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ขององค์การบริหารส่วนตำบลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	สุชาติ ศรีโสภณกร	2543
17	รายงานการวิจัย ความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรสาคร	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรสาคร	2544
18	รายงานการวิจัย เรื่อง ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล	กองวิชาการและแผนงานและ กรมการปกครอง	2539
19	การพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	พิรสิทธิ์ คำนวนคิดปี และศุภวัฒน์กร วงศ์ธนวิ	2543

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อเอกสาร	แหล่งที่มา/ผู้แต่ง	ปีที่พิมพ์
20	การวิเคราะห์บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการศึกษาและการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา	ประภาพรรม ไขววงษ์	2544
21	อบต. กับการจัดการศึกษา วารสารครุศาสตร์ 28 (พฤศจิกายน-กุมภาพันธ์ 2543)	อินทรีย์ บัวสมบูรณ์ และ สาริต ผลเจริญ	2543
22	รายงานการวิจัย สภาพความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี	จำลอง กิติศรี	2544
23	การเตรียมความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการศึกษาปฐมวัย จังหวัดอุบลราชธานี	สุชาติ แสนทวีสุข	2544
24	การศึกษาความพร้อมและการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลตามความคิดเห็นของคณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดอ่างทอง	ป่วนวัชร เขียวระยับ	2546
25	การกระจายอำนาจการบริหารการศึกษา ตามแนว พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542	วันชัย คณิต โนมุด และ ไกร เกษทัน	2543
26	รายงานการวิจัยเรื่อง การกำหนดอำนาจหน้าที่และความสัมพันธ์ระหว่างส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น	ปธาน สุวรรณมงคล และคณะ	2537
27	รายงานการวิจัยเรื่องความพร้อมในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี ขององค์การบริหารส่วนตำบล เขตการศึกษา 10	วีระพงศ์ เดชบุญ และคณะ	2540
28	สภาพการดำเนินงานปัญหาอุปสรรคและความต้องการการจัดการศึกษาอนุบาล 3 ขวบ ขององค์การบริหารส่วนตำบลเขตการศึกษา 7	สำนักพัฒนาการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เขตการศึกษา 7	2545
29	ความพร้อมการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย.	วิระพงษ์ อุ่นมานนท์	2546
30	ความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี ขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดภูเก็ต.	โกเมศ กลั่นสมจิตต์	2545
31	การศึกษาความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดปทุมธานี	กิตติพัฒน์ แก้วมา	2545
32	ความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการนำนโยบายการจัดอนุบาล 3 ขวบ ไปปฏิบัติ : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดชัยนาท	ปรัชญา ชุ่มนาเสียว	2544

ตาราง 3.1 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อเอกสาร	แหล่งที่มา/ผู้แต่ง	ปีที่พิมพ์
33	ความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่	ปวีณา รูปทอง	2546
34	การศึกษาความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดลพบุรี	สมคิด หอมพิกุล	2544
35	ความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการรองรับการกระจายอำนาจการบริหารการจัดการศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1	วริศรา คำนึ่งธรรม	2546
36	การศึกษาความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการดำเนินการรับการถ่ายโอนการศึกษาอนุบาล 3-5 ขวบ : กรณีศึกษาจังหวัดมุกดาหาร	วันชัย แข็งแรง	2547
37	ความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการรับการถ่ายโอนอำนาจการจัด	จิระวรรณ กตัญญูตานันท์	2545
38	การศึกษาความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาพื้นที่จังหวัดตาก	อนันต์ ทะตา	2544
39	ความพร้อมของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่น จังหวัดอุตรธานี	กฤษฎา ทองสังวาลย์	2540
40	การพัฒนาบุคคล กลุ่มและชุมชน	อารักษ์พันธ์ จันทร์สว่าง	2537
41	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ขององค์การบริหารส่วนตำบลในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี	เกศรา เผือกนาง	2545
42	ศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542	ชาติชาย เจตปิยะวัฒน์	2546
43	การประเมินตัวบ่งชี้รวมมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน : การประยุกต์ใช้เทคนิคการวิเคราะห์เชิงกระบวนการลำดับลดหลั่น	มนัสวีร์ โนนห้าวรอ	2545
44	ความต้องการในการพัฒนาตนเองและการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่การศึกษาที่ 2 จังหวัดชัยภูมิ	กานนท์ แสนเภา	2546
45	การประเมินผลระหว่างดำเนินการจัดการศึกษาเด็กอนุบาลก่อนวัยเรียนขององค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี	สมพงษ์ จำนวน์คผล	2545

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อเอกสาร	แหล่งที่มา/ผู้แต่ง	ปีที่พิมพ์
46	ศึกษาภาพในการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในจังหวัดขอนแก่น	สุพล สีหา	2545
47	บทบาทการมีส่วนร่วมและความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาของจังหวัดหนองบัวลำภู	วรรณทิ ศรีโนนยาง	2545
48	ความคิดเห็นของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการส่งเสริมการศึกษา บริการสังคม และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	สุจิตศักดิ์ นุสีหา	2542
49	การศึกษาการมีส่วนร่วมของกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนในภาคกลาง	วรรณวิไล วรวิจิตร	2540
50	การมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐานของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลข้าราชการครู	วิไลลักษณ์ สุตะสม	2544
54	คู่มือแนวทางการปฏิบัติการจัดการศึกษาท้องถิ่น	กรมการปกครอง	2542
51	ศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการรับการถ่ายโอนการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย จังหวัดสงขลา	ประสิทธิ์ หนูประกอบ.	2544
52	การศึกษาการมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา เขตปฏิบัติการทางการศึกษาที่ 1 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา	ปทุม ปิยากุล	2543
53	การปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น	ทองปึก คลังกลาง	2544
55	การบริหารเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อคุณภาพการศึกษา	สำนักงานปฏิรูปการศึกษา	2545
56	หลักการจัดการศึกษา	ปรัชญา เวสารัชช์	2545
57	การบริหารจัดการศึกษาในรูปแบบการใช้โรงเรียนหรือเขตพื้นที่การศึกษาเป็นฐาน	ปัญญา แก้วกีฑร และ สุภัทร พันธุ์พัฒนกุล	2545
58	การบริหาร โดยองค์คณะบุคคล	ประกอบ กุลเกลี้ยง และ สิทธิพร ลิ้มบริบูรณ์	2545
59	การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	นวลจิตต์ เชาวศิริพิงศ์, เบญจลักษณ์ น้ำฟ้า และ ชัชเจน ไทยแท้.	2545

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อเอกสาร	แหล่งที่มา/ผู้แต่ง	ปีที่พิมพ์
60	การประกันคุณภาพการศึกษา	วันทยา วงศ์ศิลปนิยม, อมรรัตน์ พันธุ์งาม และ ชนาธิป ห้วยแป	2545
61	การพัฒนาและควบคุมวิชาชีพ	พรศรี ฉิมแก้ว	2545
62	การส่งเสริมชุมชนและท้องถิ่นในการปฏิรูปการศึกษา	ไพรัช อรรถกามานนท์ และมัทนา ไชควรวัฒนกร	2545
63	สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล: ศึกษาภาพและทางเลือกผู้ อนาคต	จรัส สุวรรณมาลา	2539
64	หลักบริหารการศึกษา	อุทัย ธรรมเดโช	2531
65	การบริหารงานบุคคลในวงการศึกษา	เมธี ปิณฑนานนท์	2529
66	การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา	กมล ภู่งประเสริฐ	2545
67	การบริหารงานวิชาการ	ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์.	2545
เอกสารอ้างอิง			
ลำดับ	ชื่อเอกสาร	แหล่งที่มา/ผู้แต่ง	ปีที่พิมพ์
68	การปกครองท้องถิ่นไทย	โกวิทย์ พวงงาม.	2544
69	ยุทธศาสตร์การนำแผนการศึกษา ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมแห่งชาติ สู่ความสำเร็จในการปฏิบัติ	กล้า ทองขาว	2544
70	การบริหารจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม	เมตต์ เมตต์การุณจิตต์	2547
71	การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา	เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์	2540
72	การศึกษาปัจจัยเงื่อนไขและการนำเสนอแนวทางในการจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	สาธิต ผลเจริญ	2545
73	เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่องบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับ การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542	มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ	2543
74	พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542	สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติ	2542
75	แผนนโยบายการจัดการศึกษาในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระยะ 15 ปี (พ.ศ. 2545 - 2559)	กระทรวงมหาดไทย	2544

1.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลจากเอกสาร โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 การแปลภาษาเป็นข้อมูล (อุทุมพร จามรมาณ, 2531: 13) โดยผู้วิจัยจับประเด็นความพร้อมในการจัดการศึกษาที่ซ่อนอยู่ในเนื้อหาสาระออกมาอย่างชัดเจน โดยแยกเป็น 2 ส่วนคือ องค์ประกอบ และ ตัวบ่งชี้ โดยแยกแบบแบบวงกลมย่อย (loop) โดยจัดเนื้อหาสาระให้เข้าพวกกันเป็นวง ๆ

ขั้นที่ 2 นำข้อมูลเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของข้อมูล โดยการวิเคราะห์ครั้งนี้ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS/PC

1.3 การตรวจสอบและสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 10 คน ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูล หากผู้ทรงคุณวุฒิมากกว่าร้อยละ 50 เห็นตรงกันจึงสรุปเป็นผลการวิจัย

ผู้วิจัยนำแบบตรวจสอบข้อมูลให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบจำนวน 1 ครั้ง ในวันที่ 16-20 มีนาคม พ.ศ. 2548

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจสอบผลการวิเคราะห์เอกสาร ประกอบด้วย

- 1) ดร. คิเรก พรสีมา ผู้ตรวจราชการ กระทรวงศึกษาธิการ
- 2) ดร. สมเกียรติ ชอบผล ที่ปรึกษาคำแนะนำนโยบายและยุทธศาสตร์ กระทรวงศึกษาธิการ
- 3) ศาสตราจารย์ ดร. วรณทิพา รอดแรงคำ ศาสตราจารย์ประจำภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- 4) รองศาสตราจารย์ ดร. โกวิท วงศ์สุรวัฒน์ รองศาสตราจารย์ ประจำภาควิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- 5) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. โกวิท พวงงาม รองคณบดีฝ่ายบริหารคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- 6) รองศาสตราจารย์ จรัส สุวรรณมาลา รองศาสตราจารย์ประจำภาควิชาภาควิชา รัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

7) ว่าที่ร้อยตรีไชยวุฒิ วุฑฒิรักษ์ หัวหน้ากลุ่มงานกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการ
กระจายอำนาจให้แก่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

8) คุณสุปราณี จันทรัตนวงศ์ ผู้อำนวยการ ส่วนนโยบายและแผนการกระจายอำนาจให้แก่
องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นสำนักงานคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

9) ดร.พิณสุดา สิริรังศรี หัวหน้ากลุ่มนโยบายและแผนการศึกษามหาภาค สำนักนโยบายและ
แผนการศึกษา สภาการศึกษา

10) ดร.เจือจันทร์ จงสถิตอยู่ ผู้ตรวจการกระทรวงศึกษาธิการ

2. การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)

การวิจัยเชิงสำรวจ เป็นการศึกษาความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และลำดับความสำคัญของ
องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลตามการรับรู้ของ
ผู้บริหารและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล มีวิธีดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล คณะกรรมการบริหาร
องค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 3,754 คน

กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรการคำนวณของ Taro Yamane (Yamane,
1967) ได้กำหนดให้ความเชื่อมั่น 95 % ค่าความคาดเคลื่อนของการสุ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่าง เท่ากับ 0.05
ได้กลุ่มตัวอย่าง 370 โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีวิธีการดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เลือกจังหวัดใน ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้ ในแต่
ละภาค ผู้วิจัยเลือกจังหวัดออกมาภาคละ 1 จังหวัดรวม 4 จังหวัดโดยมรณเฑาะ์ว่าจะต้องเป็นจังหวัดที่มี
อบต. จำนวนมากที่สุด

ขั้นตอนที่ 2 เลือก อบต. ชั้น 1 และชั้น 2 ในแต่ละจังหวัด โดยมีเกณฑ์ว่า

1. เป็น อบต. ที่เคยเข้ารับการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

2. เป็น อบต. ที่ให้ความร่วมมือในการตอบคำถามของการวิจัย โดยผู้วิจัยส่งแบบสอบถามให้ อบต. จำนวน 16 แห่ง และคัดเลือก อบต. ที่กลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มส่งแบบสอบถามคืน ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 ได้จำนวน 8 แห่ง (ดูรายละเอียดในภาคผนวก) ตามรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 3.2 อบต. ที่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย

จังหวัด	อบต.	อบต. ที่คัดเลือกขั้นต้น	อบต. ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	
ขอนแก่น	อบต. ชั้น 1	1.เมืองเก่า	-	
		อบต. ชั้น 2	1.ศิลา	1.ศิลา
		2.กุดน้ำใส	2.กุดน้ำใส	
		3.น้ำพอง	3.น้ำพอง	
		4.ม่วงหวาน	4.ม่วงหวาน	
เชิงไหม	อบต. ชั้น 1	1.แม่เหียะ	1.แม่เหียะ	
			2.สุเทพ	2.สุเทพ
		3.หนองป่าครั่ง	3.หนองป่าครั่ง	
		4.หนองจ้อม	-	
	อบต. ชั้น 2	1.ป่าแดด	-	
		2.หนองหอย	4.หนองหอย	
		3.หนองผึ้ง	-	
นนทบุรี	อบต. ชั้น 1	1.ไทรมา	-	
			2.บางรักน้อย	-
			3.บางบัวทอง	1.บางบัวทอง
			4.บางรักใหญ่	2.บางรักใหญ่
			5.ละหาร	3.ละหาร
			6.ไทรน้อย	-
			7.ไทรใหญ่	-
			8.บางม่วง	-
			9.เสาธงหิน	-
		อบต. ชั้น 2	1.บางกร่าง	-
			2.บางคูรัด	4.บางคูรัด
			3.บางรักพัฒนา	-
		4.พิมลราช	-	

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

จังหวัด	อบต.	อบต. ที่คัดเลือกขั้นต้น	อบต. ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
นนทบุรี	อบต. ชั้น 2	5.ราษฎร์นิยม	-
		6.หนองแพร่างาย	-
		7.บางเลน	-
สงขลา	อบต. ชั้น 1	1.เขารูปช้าง	-
		2.พะวง	1.พะวง
		3.ท่าช้าง	-
		4.คลองแห	2.คลองแห
		5.ควนลัง	-
		6.คอกหงษ์	-
	อบต. ชั้น 2	1.ทุ่งตำเสา	3.ทุ่งตำเสา
		2.น่าน้อย	4.น่าน้อย
		3.บ้านพรุ	-

กลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้นจำนวน 8 อบต. ซึ่งจำแนกได้ตามตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้ดังตารางดังนี้

ตารางที่ 3.3 จำนวนและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม จังหวัด และการจัดชั้นของ อบต.

อบต.	ปลัด อบต.	สมาชิกสภา อบต.	กรรมการบริหาร อบต.	รวม		
				กลุ่มตัวอย่าง		
1	อบต. ชั้น 1					
1.1	เชียงใหม่					
		1.1.1 แม่เหียะ	1	18	2	21
		1.1.2 สุเทพ	1	27	2	30
		1.1.3 หนองป่าครั่ง	1	9	2	12
1.2	นนทบุรี					
		1.2.1 บางบัวทอง	1	25	3	29
		1.2.2 บางรักใหญ่	1	21	3	25
		1.2.3 ละหาร	1	17	2	20
1.3	สงขลา					
		1.3.1 พะวง	1	14	2	17
		1.3.2 คลองแห	1	22	1	24

ตารางที่ 3.3 (ต่อ)

อบต.		ปลัด อบต.	สมาชิกสภา อบต.	กรรมการบริหาร อบต.	รวม
		กลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มตัวอย่าง
2	อบต. ชั้น 2				
	2.1 เชียงใหม่				
	2.1.1 หนองหอย	1	9	3	13
	2.2 นนทบุรี				
	2.2.1 บางคูรัด	1	19	6	26
	2.3 สงขลา				
	2.3.1 หุ้งคำเสา	1	14	2	17
	2.3.2 นำน้อย	1	18	3	22
	2.4 ขอนแก่น				
	2.1.1 ศีลา	1	31	2	34
	2.1.2 กุดน้ำใส	1	18	3	22
	2.1.3 น้ำพอง	1	20	2	23
	2.1.4 ม่วงหวาน	1	25	3	30
	รวม	16	308	46	370

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถาม โดยวิธีการสร้างและตรวจสอบดังต่อไปนี้

2.2.1 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยจากข้อมูลการวิจัยเอกสารเกี่ยวกับองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ผ่านการตรวจสอบของ

ผู้ทรงคุณวุฒิ 10 ท่านข้างต้น แบบสอบถามประกอบด้วย 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นการสอบถามแบบเลือกตอบเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้ข้อมูล

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบประเมินค่าเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ

ตัวบ่งชี้ความพร้อมในการจัดการศึกษาของ อบต.

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบประเมินค่าเกี่ยวกับความสำคัญขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้ความพร้อมในการจัดการศึกษาของ อบต.

2.2.2 การตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องเชิงเนื้อหา ภาษาที่ใช้ และรูปแบบของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ในวันที่ 22-25 มีนาคม พ.ศ. 2548 ดังรายชื่อดังต่อไปนี้

1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำภาควิชาวิจัย การศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2) ดร.ชัยศ อิมสุวรรณ ผอ.กพ. กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ

3) คุณกอบชัย บุญอรณะ หัวหน้าฝ่ายแผน และงบประมาณการศึกษาท้องถิ่น สำนักประสานและพัฒนากิจการการศึกษาท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

หลังจากนั้น ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try out) กับ บุคลากรของ อบต. ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 ท่าน ในวันที่ 28 – 29 มีนาคม พ.ศ. 2548 เพื่อตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยการหาความเที่ยง ด้วยวิธีการประมาณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งผู้วิจัยหาความเที่ยงของเครื่องมือทั้งฉบับและหาความเที่ยงของเครื่องมือโดยแยกเป็นองค์ประกอบแต่ละด้าน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ดังนี้

ตารางที่ 3.4 ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาขององค์ประกอบที่ส่งผลต่อความพร้อมในการจัดการศึกษา ของ อบต.

องค์ประกอบที่ส่งผลต่อความพร้อมในการจัดการศึกษาของ อบต.	ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา
1. ด้านความพร้อมของ อบต.	
1.1 การบริหารวิชาการ	0.8679
1.2 การบริหารงบประมาณ	0.9125
1.3 การบริหารงานบุคคล	0.9548
1.4 การบริหารทั่วไป	0.9223
2. ด้านความเหมาะสมในการจัดการศึกษาของ อบต.	
2.1 ความเหมาะสมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐบาลกลางในปัจจุบัน	0.8956
2.2 ความเหมาะสมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดย อบต.	0.9012
3. ด้านความต้องการภายในท้องถิ่นให้ อบต. จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน	
3.1 ความเห็นของประชาชน	0.8944
3.2 ความเห็นของสถานศึกษา	0.8775
3.3 ความเห็นของ สภา อบต.	0.9875
ความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ	0.9188

2.3 การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามและรับแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเอง โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยโทรติดต่อไปยังองค์การบริหารส่วนตำบลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม โดยใช้ระยะเวลาทั้งสิ้น 1 สัปดาห์ คือ ตั้งแต่วันที่ 1-7 เมษายน 2548
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปส่งยังองค์การบริหารส่วนตำบลที่กลุ่มตัวอย่างส่งกลับด้วยตนเอง พร้อมนัดหมายการรับแบบสอบถามคืนภายใน 3 วันนับจากวันที่ส่งแบบสอบถาม โดยใช้ระยะเวลาทั้งสิ้น 10 วัน คือ ตั้งแต่วันที่ 1-10 เมษายน 2548
3. เมื่อถึงกำหนดที่นัดหมายไว้ในแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้วิจัยเดินทางไปรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง โดยใช้ระยะเวลาทั้งสิ้น 15 วัน คือ ตั้งแต่วันที่ 4-18 เมษายน 2548
4. ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่เก็บได้ และนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาลงรหัส (Coding) เพื่อใช้สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อพิจารณาคัดเลือกองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล แล้วนำมาสร้างเป็นองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยใช้ระยะเวลาทั้งสิ้น 1 สัปดาห์ คือ ตั้งแต่วันที่ 19-25 เมษายน 2548

ผลการรวบรวมข้อมูล ปรากฏว่า ผู้วิจัยสามารถรวบรวมแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 370 ชุด แยกเป็น ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล 16 ชุด คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล 46 ชุด สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล 308 ชุด จากที่ส่งไปทั้งสิ้น 414 ชุด ตอบกลับมาทั้งสิ้น 370 ชุด คิดเป็นร้อยละ 89.37 ซึ่งจำแนกตามชั้นของ อบต. ได้ดังนี้

ตาราง 3.5 การส่งและได้รับแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

อบต.	ปลัด อบต.		สมาชิกสภา อบต.		กรรมการบริหาร อบต.		รวม			
	ส่งไป	ได้กลับคืน	ส่งไป	ได้กลับคืน	ส่งไป	ได้กลับคืน	ส่งไป	ได้กลับคืน		
1	อบต.ชั้น 1									
1.2	เชียงใหม่									
1.2.1	แม่เหียะ	1	1	18	18	3	3	22	22	
1.2.2	สุเทพ	1	1	28	27	3	3	32	31	
1.2.3	หนองป่าครั่ง	1	1	10	9	3	2	14	13	
1.3	นนทบุรี									
1.3.3	บางบัวทอง	1	1	26	25	3	3	30	29	
1.3.4	บางรักใหญ่	1	1	22	21	3	3	26	25	
1.3.5	ละหาร	1	1	18	17	3	2	22	20	
1.4	สงขลา									
1.4.2	พะวง	1	1	14	14	3	2	18	17	
1.4.4	คลองแห	1	1	22	22	3	3	26	26	
	รวม อบต.ชั้น 1		8	8	161	153	24	22	190	183
2	อบต.ชั้น 2									
2.1	ขอนแก่น									
2.1.1	ศิลา	1	1	44	31	2	2	47	34	
2.1.2	กุดน้ำใส	1	1	20	18	3	3	24	22	
2.1.3	น้ำพอง	1	1	27	20	3	2	31	23	
2.1.4	ม่วงหวาน	1	1	28	26	3	3	32	30	
2.2	เชียงใหม่									
2.2.2	หนองหอย	1	1	10	9	3	3	14	13	
2.3	นนทบุรี									
2.3.2	บางคูรัด	1	1	20	19	7	6	28	26	
2.4	สงขลา									
2.4.1	ทุ่งตำเสา	1	1	20	14	3	2	24	17	
2.4.2	น้ำน้อย	1	1	20	18	3	3	24	22	
	รวม อบต. ชั้น 2		8	8	189	155	27	24	224	187
	รวมทั้งหมด		16	16	350	308	48	46	414	370

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ ค่ามัชฌิมเลขคณิต (Mean) และ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ซึ่งการวิเคราะห์ครั้งนี้ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS/PC เพื่อคัดเลือกตัวบ่งชี้ที่มีความเหมาะสม และความเป็นไปได้โดยใช้เกณฑ์ การพิจารณา คือ ค่าเฉลี่ยเลขคณิตของตัวบ่งชี้แต่ละตัวต้องมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 3.50 ($\text{Mean} \geq 3.50$) โดยใช้สูตรในการคำนวณ ดังนี้

2.4.1 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) (Anastasi, 1961)

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน ค่าเฉลี่ยเลขคณิต
	N	แทน จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด
	f	แทน จำนวนความถี่ของคะแนน
	x	แทน ค่านำหนักของคะแนน
	$\sum fx$	แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละระดับคุณความดี

ผู้วิจัยนำค่าเฉลี่ยเลขคณิตมาแปลความหมาย ดังนี้ (Best, 1981: 159)

ระดับ 5 หมายถึงองค์ประกอบหรือตัวบ่งชี้มีความเหมาะสม (ความเป็นไปได้/มีความสำคัญ) มากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึงองค์ประกอบหรือตัวบ่งชี้ มีความเหมาะสม (ความเป็นไปได้/มีความสำคัญ) มาก

ระดับ 3 หมายถึงองค์ประกอบหรือตัวบ่งชี้ มีความเหมาะสม (ความเป็นไปได้/มีความสำคัญ) ปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึงองค์ประกอบหรือตัวบ่งชี้ มีความเหมาะสม (ความเป็นไปได้/มีความสำคัญ) น้อย

ระดับ 1 หมายถึงองค์ประกอบหรือตัวบ่งชี้ มีความเหมาะสม (ความเป็นไปได้/มีความสำคัญ) น้อยที่สุด

ระดับ 0 หมายถึงองค์ประกอบหรือตัวบ่งชี้ไม่มีความเหมาะสม (ความเป็นไปได้/มีความสำคัญ)

2.4.2 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (Anastasi, 1961)

สูตรการคำนวณ

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$